

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni Stanisława Gieszkowskiego

Zaliczenie na trzy miesiące złotych dziesięć miesięcznie złotych cztery, numer pojedynczy groszy dziesięć.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Prze. S. Stanisława.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Świętopił.

GAZETA KRAKOWSKA.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryżkiej	Stopnie ciepla podług Reaumura	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i rożne nwagi	
23	6:27" 0,623	+ 6°	9 3"	47	Zaden	Pochmurno	Deszcz
	2:26 11,931	+ 14	4 4,	65	Wpn wschodni słaby	Pogoda z Chmurami	Deszcz
	10:27 0,662	+ 10,	0 3,	83	PPt Zachodni słaby	Chmury	

Ogłaszając prenumeratę na następny kwartał, Wydawca GAZETY KRAKOWSKIEJ uprasza Szanownych Abonentów, o wczesne zapisywanie się; albowiem taką tylko ilość exemplarzy wybić postanowił, jaka po obliczeniu najdalej do dnia 6 Paźdź. roku 1842 Abonentów, okaże się być potrzebną. — Prenumerata kwartalna Złp. 10, miesięczna Złp. 4.

Wiadomości zagraniczne.

P O L S K A.

Warszawa 21 Września.

Przez Ukazy Jego Cesarskiej Mości, pod dniem 14 (26) Maja r. b. Senatowi Rządzącemu dane, mianowani zostali

1) Senatorami w Warszawskich Departamentach Rządzącego Senatu: Jenerał Lejtnant *Fanshave*, z rangą Tajnego Radcy, i b. Jenerał Policmajster Czynnej Armji, p. o. Warszawskiego Ober Policmajstra, Jenerał Major *Storożenko*, uwolniony ze służby wojskowej z rangą Tajnego Radcy. 2) Członkami Senatu, bez tytułu Senatorów: byli Członkowie Izby Sądu Najwyższego *Wysiekierski* i *Turski*, Jenerałny Prokurator przy Sądzie Apellacyjnym *Hoffmann*, Prezes Trybunału Cywilnego Gubernii Augustowskiej *Chwałibóg*; Prezes Trybunału cywilnego Gubernii Kieleckiej *Trzetrzewiński*, Prezydujący w Prokuratorji Jenerałnej, Radca Stanu *Rogozński*, przy zachowa-

niu go przy dotychczasowych obowiązkach, z zastrzeżeniem że ma być powołanym do zasiadania w Senacie, jedynie w razie zupełnego braku kompletu. 3) Naczelnymi prokuratorami: a) W Ogólnem Zebraniu Senatu: b. Sekr. Stanu przy byłej Radzie Stanu, Radca Stanu Nadzwyczajny *Brodowski*, z nadaniem mu rangi Rzeczywistego Radcy Stanu, z starszeństwem od dnia w którym został Radcą Stanu Nadzwyczajnym. b) W 9 Cywilnym Departamencie Senatu Członek Komisji Przygotowawczej do układu Praw dla Królestwa Polskiego, Radca Stanu Nadzwyczajny *This*, z nadaniem rangi Rzeczywistego Radcy stanu. W 10m Kryminalnym Departamencie: Rzeczywisty Radca Stanu *Wilczkowski*, b. Prezes Sądu Kryminalnego, a na teraz Członek Komisji Rządowej Sprawiedliwości, Wydziału Kryminalnego. 4) Pomocnikami Naczelnych Prokuratorów: a) W ogólnem Zebraniu Senatu: b.) pomocnik Sekretarza Stanu w byłej Radzie Stanu, Radca stanu *Pawliszczew*. b) W 9 m Cywilnym Departamencie Senatu: Radca Prokuratorji Jenerałnej *Hoffmann*: Pisarz b. Izby Sądu Najwyższego, *Józef Zacharkiewicz*, i Radca Prawny Urzędu Muni-

cypalnego Jan *Wułowski*. c) W 10m [Kryminalnym Departamencie: Sędziowie Sądu Apellacyjnego. Wejciech *Brzeziński* i Felix *Rosiński*; zaś Referentami w tymże Wydziale: Prokurator Sądu Kryminalnego Mazowieckiego Jędrzej *Korzybski*, Prokurator Sądu Kryminalnego Lubelskiego Józef *Mikułowski*; Sędzia Trybunału Cywilnego 1-jej Instancyi Gubernii Mazowieckiej Antoni *Puchała*, i zostający przy Komisji Rządowej Sprawiedliwości Sędzia Franciszek *Piątkowski*.

FRANCYA.

Paryż 17 Września.

Jeden z tutejszych dzienników mówi: »Mnie, mano powszechnie iż gabinety paryzki i madrycki przywrócą nakoniec dyplomatyczne swoje stosunki i że się przekonają o wzajemnej potrzebie łączenia się dla lepszego oporu przeciw Anglii przeważnemu wpływowi w interessach handlowych. Tymczasem zdaje się że kwestya względem doręczenia listów niewierzytelniących jest ciągle jeszcze przeszkodą pożądanego zbliżenia. Pan Salvandy który jako poseł przy dworze madryckim nie zrzekł się dotąd tego tytułu, ma nalegać na ministerium, aby niesnasków swoich zaniechało i do Madrytu go posłało. Lecz ministerstwo nie okazuje chęci powierzenia mu tej ważnej funkcji obwiniającego że jego niezręczność sprawiła dyplomatykę francuzką w obecne kłopotliwe położenie.

Cnostitutionnel pisze: »Pan Olozaga, poseł hiszpański w Paryżu, opnił Madryt ndając się w ważnej missy do Bruxelli. Złamtąd nda się ten znakomity dyplomata do Holandyi w celu zawarcia traktatu handlowego. Dodają że rząd hiszpański aby swoją podupadłą marynarkę znowu podnieść, chce się układać z Holandją o wymianę pewnej liczby okrętów za drzewo budowlane w lasach hiszpańskich. Wszesłym wieku Hiszpania należała do pierwszego rzędu mocarstw merskich w Europie. Gdy w roku 1717 podbite Sycylii i Sardynii miała na oku; uzbroiła wtedy flotę z 25 liniowych okrętów, 3 fregat, 4 galerów i 340 statków przewozowych które 30,000 wojska wszelkiej broni na pokładzie miały. W roku 1778 za karola III. Hiszpania wystąpiła jako pośredniczka między Anglią i Francją. Liczyła ona w swoich portach i osadach zamorskich 86 liniowych okrętów i stosowną liczbę pomniejszych statków wojennych. Pod Trafalgarem hiszpańska flota składała się z 15 liniowych okrętów i kilku fregat. Obecnie ma ona 5 liniowych okrętów, 3 czy 4 fregaty i kilka szonerów. Dla Francyi i w interesie równowagi europejskiej życzychy trzeba,

aby Hiszpania swoje miejsce między wielkimi mocarstwami znowu zajęła i żeby jej wpływ na politykę europejską czuć się dał. Admirał Hugon wrócił z swoją flotą do Tulonu.

Angielski jeneralny dyrektor poczt Lord Lowther przybył tu dla poczynienia potrzebnych przygotowań do zmienienia drogi poczty wschodnio indyjskiej przez Marsylię. Odtąd korespondencya z Indyami wschodnimi odbywać się będzie przez Tryest i Wiedeń.

Najwyższy sąd odrzucił wczoraj prośbę o kasacyę w sprawie zastrzelonego Marcellange i skazał owcarza Arzac jako fałszywego świadka na 10 letnie więzienie. Ani Arzac ani na śmierć skazany Besson do niczego się nie przyznali. Żona zamordowanego Marcellange i matka jej natychmiast po processie opuściły miejsce swojego zamieszkania udając się do Sabaudyi. Publiczność spodziewa się jeszcze że nieprzewidziane okoliczności postawią sądy w możności ukarania tych dwóch sprawczyń pomienionej zbrodni.

ANGLIA.

Londyn 14 Września.

Sekretarze głównego stowarzyszenia przeciw prawom zbożowym zgromadzili się wczoraj w celu zdania sprawy względem postępu podpisów w ich okręgach na korzyść wolnego handlu. P. Sidney Smith jako sekretarz towarzystwa oświadczył że z uwagi, iż parlament co do zniesienia praw zbożowych narodowi wszelkiej odmawia sprawiedliwości, a petycyę ludu za próżny nważa papier, rzeczzone towarzystwo postanowiło stósownie do powszechnego życzenia zaprowadzić księgi rejestrowe dla wnoszenia imion wszystkich tych osób, które są za zupełnym zniesieniem praw zbożowych i artykułów żywności. Sekretarze okręgowych stowarzyszeń bardzo korzystne zdali sprawy o zebranych podpisach. W adresie stowarzyszenia z Whitechapel, na powyższym zgromadzeniu odczytanym w końcu wyrażono: «Jeżeli tylko Londyn dopełni swięj powinności, system monopolów upaść musi.»

Onegdaj w wieczór w tutejszej sali kartyści znowu odbyli publiczne posiedzenie na którym naradzano się nad nędzą kraju i nad stósownym adresem do królowej. Pan Nicholson prezydował i wyprowadzał początek kartyzmu od Jowisza, Minerwy i Briariusza. Feargus O'Connor, od swoich stronników okrzykami powitany był przeciwny adresowi dla tego że w nim o karcie przepominano i dokazał tego że go odrzuceno wśród wielkiego hałasu i zamieszania.

Z Glasgowa dowiadujemy się że tamtejsi i okoliczni robotnicy kopalń uporcezywie w nieczynności zostają i podwyższenia płacy domagają się odgrządzając w razie przeciwnym zmuszenia i innych robotników do podobnego kroku.

W zeszłym tygodniu przybyło tu przeszło 20 okrętów z pszenicą z Massylii, Odessy, Szczecina i Gdańska; jako osobliwość uważano także jeden statek z Konstantynopola, który po raz pierwszy złamał z pszenicą zawinął do tutejszego portu.

N I E M C Y.

Frankfort n. M. 17 Września.

Sejm związku niemieckizgromadził się onegdaj na ostatnie tegoroczne posiedzenie, gdyż z dniem jutrzejszym rozpoczną się czteromiesięczne ferye i trwać będą aż do 14 Sycznia. Prezydujący poseł wiązkowy hr. Münch-Bellinghausen będzie towarzyszyć xięciu Metternichowi, który w przyszłą środę z Iohannisbergu tędy do Wiednia wraca.

H I S Z P A N I A.

Madryt 8 Września.

Wczoraj Rząd Hiszpański otrzymał depesze przez posła z Lizbony gońcem nadesłane, poczem rozeszła się wiadomość że okręt hiszpański na Tagu na żądanie posła angielskiego zabrany został; okoliczność tę uważa rząd tutejszy za zgwałcenie prawa narodów, zdanie to podziela publiczność i jest bardzo wzburzoną.

W Y S P A M A L T A.

Malta 25 Sierpnia.

Wiadomość o ukazaniu się admirała la Susse pod Bejrut wprawiła tu wszystkich w dziwne poruszenie. Zeszlęj nocy wszyscy admirałowie spali na swoich okrętach, a dziś żadnemu oficerowi ani majtkowi nie wolno wysiąść na ląd. Fregaty parowe *Prometheus* i *Geyser* wypłynęły na rekognoskowanie dla dania sygnału o zbliżeniu się spodziewanej z Tulonu floty admirała Owen; Wszystkie paropływy pałą dziś a jutro całą flotę wyprowadzą z portu. Najbardziej zadziwiło dówódcę angielskiego to, że admirał francuzki bez poprzedniego zawiadomienia przepłynąłdo Syrii pierwój nim było u mówionem, co jednak stać się mnsiało ponieważ obie eskadry razem mają działać. Zdaje się że admirał francuzki paropływem *Foulton* otrzymał z Tulonu depesze które mu tak postępować nakazały.

Rozmaitości.

P R O R O C T W A.

Forbes opowiada: W Indjach wschodnich liczba Astrologów jest niezmierna; ale rzadko który z nich używa wieszczej władzy z pewną godnością. Otakim podamy tu krótki szkic dla zaspokojenia ciekawości czytelnika. Dla objaśnienia następnych okoliczności muszę tu nadmienić, że podczas mego przybycia do Bombaj 1766 r. trzy tam były stronnictwa. Na czele pierwszego stał Speuzer, drugiemu przewodniczył Crommelin, a trzeciego naczelnikiem był p. Hodges powszechnie żalowany jako poczciwy i w ojczyźnie zasłużony mąż, któremu się słusznie należał naówczas wakujący urząd gubernatora, komu innemu, zdaniem wszystkich muięj godnemu przyznauy i nadany. Niesprawiedliwość ta i upośledzenie spowodowały p. Hodges do napisania listu z wyrzutami do gubernatora i rady kompanii, która mu posłała dymissyą dla tego że listów swoich nie chciał odwołać. Rząd w Bombaj doniósł o tym wypadku parlamentowi Angielskiemu. Hodges zabrał na ówczas znajomość z młodym braminem, który, lubo anglikom dotąd mało znany, między Indyanami zwłaszcza na zachodnim brzegu poważanie i niejaką sławę zyskał. Zdaje się, że p. Hodges poznał go w Bombaj podczas swojego tam pobytu jako Rezydent Angielski. Znajomość ta zamieniła się niedługo w szczerą przyjaźń, o ile różnica religii i kasty nie stawały przeszkód. Bramin jako poczciwy człowiek namiętnie często swego przyjaciela, aby nigdy nie zstępował z drogi cnoty, gdyż ta zdaniem jego, doprowadzi go do szczęścia i zaszczytów. Dla zachęcenia go w tej mierze bramin upewnił go iż wkrótkim przeciągu czasu posunie się na wyższe urzędy, aż wreszcie zostanie gubernatorem w Bombaj. P. Hodges rozmawiał czasem z swoimi przyjaciółmi o tych przepowiedniach, nie przywiązując jednak do nich wielkiej wiary. Dopiero jak został naczelnikiem w Surate, większe powziął zaufanie do owego braminia. Atoli okoliczność, że Spenzera wyniesiono na godność gubernatora, spowodowała p. Hodges; tymczasem nwołnionego przez kompanię od obowiązków wspomnianego urzędowania, iż wyprawił posłańca do swojego przyjaciela i wieszcza, na ówczas bawiącego w Butpurra, wsi na brzegach rzeki Tapy. Wezwany pośpieszył do swego przyjaciela, który mu opowiedział cały wypadek omylonych nadziei, dodając, iż srodek zawiedziony w swych oczekiwaniach, rzeka

się wszelkich pretensyi do uczynionych mu pięknych przepowiedni i niebawem do Europy odpływie. Miał mn nawet wyrzucać fałszywe jego przepowiednie. Bramin słuchał z największą spokojnością, nie zmarszczył czoła i tak potem mówił: Widzisz ów pałac z przysionkiem do niego prowadzącym? P. Spencer dopiął pier. wszego, lecz nie dojdzie do drugiego. Wstąpił wprawdzie nogą w progi, ale w dom nie wniwdzie. Pomimo wszelkiego przeciwiństwa, osiągniesz zaszczyty, jakie ci przepowiedziałem, i będziesz sprawować wysoki nrząd, na który on mianowany został.» Wiadomość szczegółnej tej przepowiedni rozeszła się po Surate i Bombaj. Mówiono o niej we wszystkich towarzystwach. Sam tylko Hodges zwątpił o jej prawdziwość i wybierał się spieszenie do Europy. Tymczasem z Bombaj nadeszły depesze do Anglii, zkąd z nadzwyczajnym otrzymano pośpiechem rezolucyę dworu naganiającego Spencerowi postępowanie w Bengalu, w skutek czego odwołuje udzieloną mu nominacyę na gubernatora w Bombaj, przysęła mu dymissyą i powołuje Hodgesa na wakujący nrząd. Odtąd bramin miał największy wpływ na umysł swego przyjaciela, a ten nie

przedsięwziął nic ważnego, bez poprzedniego naradzenia się z nim. Uwagi godna, że wieszcz ograniczył swoje objawienia ostatnim awansem nie przepowiadając nic, coby sięgało za obręb godności gubernatora, ale przeciwnie rzucał tajemniczą zasłonę na czas, który się zgadza z naszym rokiem 1771 a w którym d. 22 Lutego Hodges nagłą śmiercią z tego zeszedł świata.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 23 do dnia 24 Września.

Grodzki Marcellin, Paprocki Michał ob., Szczebanowski Józef ob., z Polski; — Piotrowski Adam, Konstantynowicz Waleryan, Genillond Franciszek gwerner, Rzezyczycki Tadeusz, Makomański Antoni ob., Borowski Kalixt ob., Drohojewska Wiktorya ob., Epperlein August, Tetmajer Władysław ob., Dernalowicz Tadeusz ob., z Galicji.

Wyjechali z Krakowa:

Szymanowska Tekla ob., Niemojewski Adolf ob., do Polski; — Primodi Klemens, Gołaszewska ob., do Galicji; — Metsch baron, Kaempfe, Bally baron, do Pruss.

Doniesienie Urzędowe.

Nro 7541.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI
W SENACIE RZĄDZĄCYM

*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego
Miasta Krakowa i Jego Okręgu.*

Z mocy rozporządzenia Senatu Rządzącego z dnia 2 b. m. do Nro. 4648 zapadłego, odbędzie się w biurach Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policji na dniu 11 Października r. b. z rana licytacya publiczna *in minus* na dostawę owsa korecy 1226 garncy 5½, siana centnarów 1569 funtów 50 tudzież słomy centnarów 1632 funtów 55 dla żandarmeryi i milicyi na rok 1843 potrzebnych. Cbęć przeto licytowania mający, zaopatrzeni w *vadum* zł. 1407 w dniu i miejscu oznaczonym znajdować się zechcą, gdzie zarazem o warunkach licytacyi wiadomość udzieloną sobie będą.

Kraków d. 20 Września 1842 r.

Senator Prezydujący,

SzPOR.

Referendarz L. Wolff.

(1r.)

Nro 7540.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI
W SENACIE RZĄDZĄCYM.

*Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego
Miasta Krakowa i jego Okręgu*

W moc postanowienia Sen. Rządzącego odbywać się będzie w biurach Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policji na dniu 11 Października r. b. w godzinach przedpołudniowych licytacya publiczna *in minus* na dostawę dla pociągów skarbowych furazn od 1 Stycznia do 31 Grudnia 1843 jako to: owsa korecy 256 garncy 20½, siana centarów 492 funtów 75, słomy centnarów 328 funtów 50, mający chęć podjęcia się dostawy takowych artykułów zechce w terminie i miejscu oznaczonym opatrzeni w stósowne *vadum* zgłosić gdzie o warunkach licytacyi bliższą wiadomość powyższą.

Kraków d. 22 Września 1842 r.

Senator Prezydujący,

SzPOR.

Referendarz L. Wolff.

(1r.)